

Tegenlicht in de klas

We zijn het zat

Leeftijd: **13-15 jaar** **16-18 jaar**
 Niveau: VO onderbouw/ bovenbouw

Samengevat

Verkiezingen, democratie en vrijheid zijn de rechten die wij allemaal heel gewoon vinden, maar hoe zit het met de 'plichten' in een democratisch land, zoals stemmen. Op de vraag of het nog wel iets uitmaakt of je stemt en waar je op stemt antwoordt de Nederlandse burger steeds vaker: Nee, het maakt niets uit! Toch zijn er mensen die wel hun stem laten horen. Door te stemmen of door te demonstreren of te lobbyen. Hoe pakken zij het aan en heeft het effect?

Vakgebied

Maatschappijleer

Kernbegrippen

Democratie, verkiezingen, demonstreren, rechtstaat.

Kerdoelen

2.5 politiek, rechtsstaat en democratisch burgerschap
 5.3 Arbeid en verzorgingsstaat
 6.4/6.5 pluriforme samenleving

Verdieping

Deze video is onderdeel van de serie 'Tegenlicht in de klas'. Op de site van Schooltv.nl is meer te vinden over de rechtstaat en democratie. Bijvoorbeeld de video: [Verzorgingsstaat; leve de overheid](#) van Dossier Maatschappijleer.

Antwoorden

1a Ongelijkheid (in salaris), fraude, bankbonussen, corruptie **b** Hoge functionarissen houden elkaar de hand boven het hoofd, houden de ongelijkheid in stand **2** Hij vindt dat de samenleving is gepolariseerd. De onderklasse wordt niet vertegenwoordigd in de democratie. Stemmen zou het systeem alleen maar versterken **3** Demonstreren, bezetten, protesteren, lobbyen **4** Door gesprekken proberen belangrijke beslissingen te beïnvloeden **5a** Eigen antwoord **b** Bedrijfsbelangen, vooral winst veiligstellen **6a** Eigen antwoord **b** Door opstand en onrust loopt de economie schade op **c** Ongelijkheid maakt de mens apathisch en onverschillig, heeft geen effect op de economie

in de klas

Kijkvragen

- 1 "De woede is er, maar waar blijft de opstand?", wordt er in de inleiding van de video gesteld.
  - a Waarom zouden gewone burgers in opstand moeten komen?
  - b Waarom gebeurt dat dan toch niet?

- 2 In Engeland is Russell Brand boos en teleurgesteld. Hij heeft besloten niet meer te stemmen. Wat is zijn ideologische reden om niet meer te stemmen?

- 3 Als stemmen niet meer helpt, welke andere mogelijkheden zijn er dan om te protesteren tegen oneerlijkheid in de politiek?

- 4 Ook lobbyen is een manier om je ongenoegen te uiten. Leg uit wat lobbyen precies inhoudt.

- 5 Als burger kun je lobbyen, maar ook bedrijven lobbyen in de politiek.
  - a Geef een voorbeeld van een lobby van een bedrijf in de politiek.
  - b Welk belang hebben bedrijven met lobbyen in de politiek?

Verdiepingsvraag

- 6 In de video wordt gesteld dat "Ongelijkheid in de inkomensverdeling ongunstig is voor economische groei".
  - a Ben jij het eens met die stelling?
  - b Geef voorbeelden die de stelling bevestigen.
  - c Geef voorbeelden die de stelling ontkrachten.